

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.III.35.223/2015/5.szám

A Kúria a dr. Fekete Gábor ügyvéd által képviselt Túróné Túró Helga (felperes címe) felperesnek a jogtanácsos által képviselt alperes elleni bírság megfizetésére kötelező közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2015. január 8. napján kelt 12.K.27.072/2014/17. számú jogerős ítélete ellen - mely a 12.K.27.072/2014/19. számú végzéssel kijavításra került - a felperes által 21. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság kijavított 12.K.27.072/2014/17. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 150.000,- forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 300.000,- (háromszázezer) forint kereseti, valamint 500.000,- (ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú adóhatóság 2013. augusztus 27. napján ellenőrzést végzett a felperes, mint egyéni vállalkozó által üzemeltetett ... „...” megnevezésű vendéglátó egységben. Ennek során a kiszolgálópultban, a pénztárgép mellett egy papírdobozban 192 szál töltött cigarettát találtak, melyről rövid úton értesítették az elsőfokú jövedéki hatóságot. Utóbbi hatóság a felperesnél helyszíni ellenőrzést végzett, melyről jegyzőkönyvet vett fel, fényképmelléklettel. Ennek alapján a felperessel szemben hivatalból

közigazgatási hatósági eljárást indított, melynek keretében tanúként hallgatta meg az adóellenőrzést végző négy revizort, valamint a felperes férjét,

Az elsőfokú hatóság határozatában a felperest dohánytermékek dohánytermék- kiskereskedelmi jogosultság és dohánytermék kereskedelmére jogosító engedély nélkül folytatott üzletszerű értékesítése miatt 5.000.000,- forint bírság megfizetésére kötelezte. Az indokolásban a hatóság ismertette az adórevizorok tanúvallomásait. Hangsúlyozta, a cigaretták üzleten belül elhelyezése, tehát az, hogy azok a vállalkozó üzleti tevékenységének folytatására szolgáló dolgok között kerültek előtalálásra, amit a tanúk által elmondottak azon része, miszerint az ellenőrzés ideje alatt több személy is cigaretta vásárlási céllal jelent meg az üzletben, megalapozza az értékesítés és ezen belül is az üzletszerűség megállapítását. A felperes dohánytermék- kiskereskedelmi jogosultság vagy engedély nélkül folytatott dohányáru üzletszerű értékesítésére vonatkozó tevékenységet, így vele szemben a bírság alkalmazásának feltételei fennállnak, annakösszegszerűségét a jogszabályi minimumban határozta meg a hatóság.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes eljárása során tanúként hallgatta meg az adórevizorokat, majd a 2014. január 23. napján kelt 3629941389 ÉARVFIG iktatószámú határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Az indokolás szerint a cigaretták elhelyezése nem támasztja alá ... nyilatkozatát, mely szerint azok az ő személyes tulajdonai lettek volna. Az ellenőrzés során ... és a felperes testvére, ... is egymásnak ellentmondó nyilatkozatot tett, ezek alapján a dohánytermék birtokosának személyét nem lehet megállapítani. Ugyanakkor a négy adórevizor tanúvallomásai alapján egyértelműen rögzíthető, hogy a 192 szál töltött cigaretta értékesítési céllal volt a pénztárgép mellett elhelyezve, azok birtokosának az üzletet üzemeltető felperest kell tekinteni. A cigaretták üzleten belüli elhelyezése mellett a tanúk által elmondottak is igazolják, miszerint az ellenőrzés ideje alatt több személy is cigaretta vásárlási céllal jelent meg az üzletben, ez pedig megalapozza az ismétlődő, rendszeres, haszonszerzésre irányuló értékesítést, tehát az üzletszerű értékesítést. Az elsőfokú hatóság jogszerű mérlegelés alapján hozta meg határozatát a bírság kiszabása körében.

Az alperesi határozatot a felperes keresettel támadta, kérve annak bírósági felülvizsgálatát. Előadta, a megtalált cigaretta a házastársáé volt, nem merült fel semmilyen adat vagy bizonyíték arra vonatkozóan, hogy ő értékesített volna a lefoglalt dohánytermékből akár egyetlen darabot is, így a bírság kiszabása jogszerűtlen. Az adóellenőrök önmaguknak és egymásnak is ellentmondó nyilatkozatokat tettek.

A közigazgatási és munkaügyi bíróság jogerős ítéletében az alperes

fenti számú támadott határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte. A 19. alszámú végzésében a jogerős ítéletet akként javította ki, hogy a felperes keresetét ezt meghaladóan elutasította. Az elutasító rendelkezés a felülvizsgálati kérelemmel nem érintett, másik jogerős alperesi határozatra vonatkozott, melyben a hatóság a felperest a 192 szál cigaretta, mint jövedéki termék birtoklása miatt 180.000,- forint köztartozás megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában hivatkozott a fiataalkorúak dohányzásának visszaszorításáról és a dohánytermékek kiskereskedelméről szóló 2012. évi CXXXIV. törvény (a továbbiakban: Fdvtv.) 22.§ (3) bekezdésében, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 97.§ (4) bekezdésében és a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339.§ (1) bekezdésében foglaltakra. Érvelése szerint az eljárás során kihallgatott tanúk az üzletben megjelenő, kétséget kizáróan nem bizonyított számú „potenciális vevő” megjelenésével nem következethettek egyértelműen arra, hogy az üzlethelyiségben a dohánytermék értékesítése megvalósult. A tanúk vallomásai önmagukkal és társaik vallomásával is több ponton ellentmondásosak. Az adóellenőrök inkább feltételezésre alapoztak, amikor tanúvallomásaik során az üzlethelyiségben megjelenő, bizonytalan számú vevőről mintegy feltételezték a dohányáru vásárlásának szándékát, és ebből egyfajta gyakorlatra következtettek.

A bizonyítékok értékelése során a bíróság döntő súllyal vette figyelembe az adóhatósági jegyzőkönyvben rögzített azon megállapítást, mely szerint a cigaretta „feltételezhetőleg kereskedelmi céllal volt található a helyszínen, de a dohánytermék értékesítése nem bizonyított”. A bíróság kiemelte, a jegyzőkönyvben foglaltakhoz képest a később tett revizori nyilatkozatok eltérő következtetés levonására nem adhatnak alapot. Mivel az értékesítés ténye nem bizonyított, ezért az Fdvtv. 22.§ (3) bekezdésében a bíróság kiszabásának egyik feltételeként megjelölt üzletszerű értékesítés nem állapítható meg a felperes terhére. Erre tekintettel az engedély nélküli dohánytermék értékesítése miatt történő bírságkiszabás jogalapja nem áll fenn.

A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálat kérelmet, annak hatályon kívül helyezése, és a felperes keresetének teljes körű elutasítása iránt.

Okfejtése szerint a bíróság téves jogértelmezés eredményeként állapította meg, hogy a felperes nem végzett dohánytermék üzletszerű értékesítésére vonatkozó tevékenységet, így az ítélet az Fdvtv. 22.§ (3) bekezdésébe ütközik. Továbbá a bíróság a megállapított tényállásból okszerűtlen és téves jogkövetkeztetést vont le.

Az alperes kiemelte, az Fdvtv. 22.§ (3) bekezdése nem a dohányáru

üzletszerű értékesítését rendeli szankcionálni, hanem az üzletszerű értékesítésre vonatkozó tevékenységet. Nem feltétel tehát, hogy a cigaretta adásvétele megvalósuljon. Az üzletszerű értékesítésre vonatkozó tevékenység fogalmába nem csak maga az értékesítés, hanem az erre irányuló és ezzel kapcsolatos valamennyi tevékenység is beletartozik, mint pl. a dohánytermék beszerzése, készleten tartása értékesítési céllal a vendéglátó egység eladó terében. A fentiekre tekintettel a felperes üzletszerű értékesítésre vonatkozó tevékenysége alátámasztottnak tekinthető, figyelemmel a hatóság eljárás során beszerzett bizonyítékokra. Az, hogy az adóellenőrök vallomásai alapján nem lehetett pontosan megállapítani azt, miszerint hány személy kívánt cigarettát vásárolni, nem alapozza meg azt a bírósági álláspontot, mely szerint a felperes nem végzett üzletszerű értékesítésre vonatkozó tevékenységet. Téves az a bírósági megállapítás, hogy nem bizonyítható az értékesítés megtörténte, ugyanis a hatóság és a meghallgatott adóellenőrök nem állították, hogy az értékesítés megvalósult. Viszont az ellenőrzést végzők egyöntetűen kijelentették, több vendégnek volt határozott szándéka cigarettát vásárolni, melyet a felperes fellebbezésében el is ismert. Az ügy lényege nem az, hogy pontosan hány potenciális vevő tért be az üzletbe, hanem, hogy több vendégnek irányult a szándéka cigaretta vásárlására, és a vendéglátó egység pultjában valóval volt cigaretta. Ebben a körben a revizorok nem tettek sem önmaguknak, sem egymásnak ellentmondó nyilatkozatot. A fentiekre tekintettel - a jogerős ítéletben rögzítettekkel szemben - megállapítható a felperes cigaretták üzletszerű értékesítésre vonatkozó tevékenysége, így a bírság kiszabása jogszerűen történt.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását indítványozta. Hangsúlyozta, a bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat helyesen mérlegelve következtetett arra, hogy a dohánytermék üzletszerű értékesítése nem bizonyított, helytállóan alkalmazta az Fdvtv. 22.§ (3) bekezdését.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 275.§ (1) és (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A jogerős ítélet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálható felül.

A legfelsőbb bírói fórum álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokból helytelen jogi következtetéseket vont le az alábbiak szerint.

Az Fdvtv. 22.§ (1) bekezdése értelmében a vámhatóság az e törvény

hatálya alá tartozó tevékenységet folytató személyt a (2)-(3) bekezdésében foglaltak szerinti esetekben az ott írt mértékű bírság megfizetésére kötelezi. A 22.§ (3) bekezdése szerint, ha valaki az e törvényben foglaltak ellenére dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultság, vagy engedély nélkül folytat dohányárú üzletszerű értékesítésére vonatkozó tevékenységet, úgy őt a vámhatóság 5.000.000 - 500.000.000,- forintig terjedő bírássággal sújthatja.

A felek között nem volt vitás, hogy a felperes dohánytermék-kiskereskedelmi jogosultsággal vagy engedéllyel nem rendelkezett.

A „dohányárú üzletszerű értékesítésére vonatkozó tevékenység” fogalmát sem az Fdvtv. 22.§ (3) bekezdése, sem e törvénynek az értelmező rendelkezései nem határozzák meg. Az Fdvtv. a dohánytermék-kiskereskedelmi ügyekben a szubszidiáriusan alkalmazandó jogszabályként a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás szabályairól szóló 2004. évi CXI. törvényen kívül más jogszabályt nem jelöl meg, utóbbi jogszabály a perbeli meghatározásra szintén nem tartalmaz definíciót. Ennek megfelelően a dohányárú üzletszerű értékesítésére vonatkozó tevékenység fogalmát a felülvizsgálati bíróság az Alaptörvény 28. cikke segítségével vizsgálta meg, amely kimondja, a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét, elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik.

Az Fdvtv. megalkotásának célját az Országgyűlés többek között abban jelölte meg, hogy Magyarországon minél kevesebb kiskorú dohányozzon, és a dohányzók dohánytermékekkel való ellátása szakszerű és kielégítő, a fogyasztóvédelmi szempontokat hatékonyan érvényre juttató legyen.

A fentiekből az a következtetés vonható le, miszerint egyértelmű jogalkotói cél az erre vonatkozó kiskereskedelmi jogosultság vagy engedély nélkül folytatott dohánytermék értékesítésére vonatkozó tevékenység megszüntetése, ehhez kapcsolódik az ezt szankcionáló bírság kiszabására irányuló hatósági kötelezettség is. Erre tekintettel a dohányárú üzletszerű értékesítésére vonatkozó tevékenység nem értelmezhető szűken, ebbe beletartozik nem csak a konkrét értékesítés, hanem az erre irányuló feltételek megteremtése is.

A fenti alapvetést követően a Kúria vizsgálta az elsőfokú bíróság rendelkezésére álló bizonyítékokat, és ehhez kapcsolódóan a bíróság bizonyíték-értékelő tevékenységét, figyelemmel a Pp. 206.§ (1) bekezdésére.

Az ellenőrzési jegyzőkönyv mellékletét képező fényképfelvételekből egyértelmű, hogy a nagy mennyiségű töltött cigaretta a vendéglátó egység pultjában, a pénztárgép mellett került elhelyezésre. Ebből a tényből a Kúria azt a következtetést vonta le, hogy a vendéglátó egységet üzemeltető felperes a cigarettákat értékesítés céljából

tartotta, azok nem magáncélú használatot szolgáltak. A legfelsőbb bírói fórum utal arra, a magáncélú felhasználás körében a felperes házastársa és testvére egymásnak ellentmondó nyilatkozatot tett, mely tény szintén alátámasztja a magánhasználat kizártságát és a felperes értékesítési szándékát.

Az adóhatóság négy ellenőre mind az elsőfokú hatósági eljárás, mind a másodfokú hatósági eljárás, mind a közigazgatási per során meghallgatásra kerültek.

... revizor konzekvensen úgy nyilatkozott, az ellenőrzés időtartama alatt több személy szeretett volna a felperesi egységben cigarettát vásárolni, akik kiszolgálása csak a revízióra tekintettel maradt el. A nyilatkozatok tartalma megegyezett, eltérés csak abban található, hogy a bírósági meghallgatás során a tanú tíz vásárolni kívánó személyről tett említést, míg a hatóság előtt ennél kevesebb személyt jelölt meg.

... mindhárom nyilatkozata azonos tartalmú, vagyis az ellenőrzés során kettő-három ember próbált cigarettát vásárolni és a pultos különböző módon utalt arra, hogy a revízióra tekintettel nem kerülnek kiszolgálásra a vevők.

... revizor első meghallgatásakor elmondta, hogy amíg a pénzügyőrökre vártak, addig néhány helyi lakos próbálkozott cigaretta vásárlással, akiket a kiszolgálást végző személy elküldött. A második meghallgatáskor egy nőt és egy gyermeket jelölt meg, akik cigarettát akartak vásárolni, mely előadását a bíróság előtt is megismételte.

... revizor az elsőfokú hatóság előtt eladta, hogy az ellenőrzés időtartama alatt néhány vevő próbálkozott cigaretta vásárlásával, akiket a kiszolgálást végző személy elküldött. Az alperes által foganatosított meghallgatás során a tanú egy férfit és egy nőt jelölt meg, akik cigarettát akartak venni. A bíróság előtt ... utóbbi nyilatkozatával azonos tartalommal vallott.

A Kúria álláspontja szerint a revizorok vallomásai egyértelműek abban a vonatkozásban, hogy az ellenőrzés időtartama alatt több - de legalább kettő - személy cigaretta vásárlási szándékkal jött a vendéglátó egységbe, a kiszolgálásuk az ellenőrzés tényére alapítottnak maradt el. Az, hogy egyes - kisebb jelentőségű - részlet tekintetében a vallomások egymástól eltérőek, nem befolyásolja a tanúnyilatkozatok felhasználhatóságát a tényállás megállapítása körében. A legfelsőbb bírói fórum nem ért egyet a jogerős ítélet azon megállapításával, miszerint a három, ítéletben megjelölt ellentmondásra figyelemmel nem állapítható meg a dohányáru vásárlásának szándéka. Ugyanis a korábban írtaknak megfelelően a négy adóellenőr előadásaiból több, az üzletbe belépő személy tekintetében a dohányáru vásárlási szándék fennállása bizonyított.

Az adóellenőrzésről 2013. szeptember 24-én jegyzőkönyv készült,

melynek harmadik oldalán a A/3. pontban rögzítést nyert, hogy a cigaretta feltételezhetőleg kereskedelmi céllal volt a helyszínen található, de a dohánytermék értékesítése nem bizonyított.

A Kúria hangsúlyozza, a fenti jegyzőkönyvi megállapítás egyértelműen arra vonatkozik, hogy amíg a revizorok a vendéglátó egységben tartózkodtak, addig dohánytermék értékesítése nem történt, de a cigaretta feltételezhetően kereskedelmi céllal volt a helyszínen. Az adóhatóság jegyzőkönyvi megállapításának helytelenül tulajdonított az elsőfokú bíróság döntő jelentőséget, mivel az Fdvtv. 22.§ (3) bekezdése nem önmagában az értékesítést szankcionálja, hanem az értékesítésre vonatkozó tevékenységet is.

Miután a felperes értékesítési céllal tartott a pénztárgép mellett nagy mennyiségű cigarettát, és bizonyíthatóan több személy cigaretta vásárlási szándékkal ment a sörözőbe, így a dohányárú értékesítésére vonatkozó tevékenységet a felperes megvalósította. Ez a tevékenység üzletszerű volt, mivel nyereség elérésének, haszonszerzésnek a célját foglalta magában.

A fentiekre tekintettel az alperes jogszerűen sújtotta a felperest az Fdvtv. 22.§ (3) bekezdése alapján 5.000.000,- forint bírsággal. A jogerős ítélet sérti az Fdvtv. 22.§ (3) bekezdését, ezért azt a Kúria a Pp. 275.§ (4) bekezdését alkalmazva hatályon kívül helyezte, és a felperes keresetét elutasította.

A pervesztes felperes a Pp. 78.§ (1) bekezdésére figyelemmel köteles az alperes elsőfokú és felülvizsgálati perköltségének megfizetésére.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43.§ (3) bekezdése és 50.§ (1) bekezdése, valamint a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles megfizetni.

Budapest, 2015. november 18.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Huber Gábor s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő